

Kronofogden

e-post: jorgen.tesch@kronofogden.se

Stockholm den 22 augusti 2013

En mer rationell konkurshantering, dnr 831 141 59 12-123

Efter att ha tagit del av förslaget i rubricerade slutrapport får Ackordscentralen lämna följande synpunkter, vilka redovisas i samma ordning och med samma numrering som i rapporten.

3.8.1 Ansökningsavgift i domstol

Förslaget innebär ingen förändring i förhållande till vad som gäller i dag. Det ska heller inte utgå någon ytterligare avgift för frågor som kräver rättens inblandning efter att den har skilt ärendet från sig genom att fatta beslut om konkurs och förordnat en konkursförvaltare.

Ackordscentralen har inga invändningar mot detta förslag.

3.8.2 Handläggningen

Enligt förslaget ska Kronofogden ha huvudansvaret för handläggningen av konkursärendet. Tingsrätten ska avsluta sitt ärende efter konkursbeslutet och lägga upp ett nytt ärende för det fall en ny fråga väcks i domstol.

Principiellt kan det möjligen ifrågasättas att Kronofogden både ska ha en handläggande- och beslutande funktion och en tillsynsverksamhet. Redan i dag har emellertid Kronofogden en sådan dubbel funktion, vilken dock utökas väsentligt genom förslaget. I viktigare frågor under konkurshandläggningen, t.ex. förvaltarens arvode, finns det dock alltid en möjlighet att få saken prövad i domstol. Ackordscentralen anser att den föreslagna förändringen i huvudsak torde innebära en mer rationell konkurshantering och att den överväger de dubier som kan framläggas mot att Kronofogden får dubbla roller.

I de fall där tingsrätten kommer att handlägga konkursärenden, dvs. beslut om konkurs och vissa frågor som väcks under handläggningen, t.ex. prövning av förvaltarens arvode, bör det, enligt förslaget, övervägas om sådana frågor ska koncentreras till ett mindre antal tingsrätter än i dag.

Enligt Ackordscentralen finns det skäl som talar både för och emot förslaget. Efter som den huvudsakliga handläggningen flyttas från tingsrätten till Kronofogden, kan man anta att antalet ärenden, förutom beslut om konkurs, kommer att minska vid tingsrätten. Det är under sådana förhållanden av vikt att rätten har den kompetens och erfarenhet som krävs, vilket torde förstärkas om den regelbundet handlägger sådana ärenden. En koncentration av antalet domstolar torde borge för en sådan effekt. Mot det talar den lokala kännedom som tingsrätten har i förhållande till

framförallt konkursförvaltaren. Den fråga som kommer bli vanligast förekommande hos tingsrätten, är beslutet om konkurs och förordnandet av konkursförvaltaren. Ackordscentralens uppfattning är att den lokala tingsrätten är bäst skickad att bedöma vem som är lämplig som konkursförvaltare i det aktuella ärendet. Samtidigt får det inte finnas några hinder för tingsrätten att i större konkurser, där kanske den lokale förvaltaren inte har en sådan organisation att han kan handlägga konkursen på ett ändamålsenligt sätt, förordna en förvaltare från en annan ort. Den fråga som torde bli vanligast förekommande vid tingsrätten efter att den har beslutat om konkurs, är prövning av förvaltarens arvode. Ackordscentralen anser att det i domarens och tingsrättens dagliga handläggning av ärenden och mål ingår som en väsentlig del att väga olika ståndpunkter som parter lägger fram, precis som förhållandet är mellan förvaltaren och Kronofogden, för att därefter göra en bedömning. Samma bedömning gäller beträffande förlikningsprocesser som kan komma att prövas vid tingsrätten under ett bevakningsförfarande. Övriga frågor som kan komma att väckas vid tingsrätten är av sådan karaktär att det inte krävs någon särskild kunskap eller erfarenhet. Beroende på hur koncentrationen skulle komma att ske finns det en viss risk för att den skulle innebära högre konkurskostnader genom att t.ex. förvaltaren skulle tvingas resa långt för att inställa sig vid förhandlingar. Mot den bakgrunden finns det enligt Ackordscentralen inga skäl till att koncentrera handläggningen till ett mindre antal domstolar.

3.8.3 Kungörelser och underrättelser

Enligt förslaget bör kungörelser om konkursen som huvudregel enbart publiceras i Post- och Inrikes tidning.

Ackordscentralens erfarenhet är att många mindre borgenärer varken känner till Post- och Inrikes tidning eller att det finns möjlighet att ta del av den på Bolagsverkets hemsida. Dessutom är ett konkursbeslut ofta av intresse även för andra aktörer än borgenärer. Även om kostnadsskäl talar för förslaget är det ändå tveksamt om det är tillräckligt att det sker kungörelser i enbart Post- och Inrikes tidning.

När det gäller underrättelser under konkurshandläggningen, delar Ackordscentralen förslaget att den myndighet som handlägger ärendet också är den som i förekommande fall skickar ut föreskrivna underrättelser. Enligt förslaget ska förvaltaren åläggas en skyldighet att ange en prognos om utdelning i konkursbouppteckningen eller i det protokoll som ska föras vid det möte där gäldenären undertecknar bouppteckningen. Ackordscentralen, som i sin mall för konkursbouppteckningar har en sådan post, delar förslaget.

3.8.4 Akthållning och gallring

Förslaget innebär att Kronofogden och tingsrätterna ska ansvara för akthållning och gallring av de handlingar som enligt förslaget ska ges in till respektive myndighet.

Ackordscentralen har inga invändningar mot förslaget.

4.5.1 Bouppteckning

Projektgruppen föreslår att det obligatoriska edgångssammanträdet avskaffas och ersätts av att gäldenären, vid ett sammanträde inför konkursförvaltaren, undertecknar bouppteckningen och intygar dess riktighet. Vidare föreslår gruppen att bl.a. förvaltaren ska ha möjlighet att begära att gäldenären ska avlägga bouppteckningsed vid

ett sammanträde vid tingsrätten.

Ackordscentralen anser att ett obligatoriskt edgångssammanträde har en stor preventiv effekt mot att gäldenären lämnar oriktiga uppgifter om tillgångar och skulder och andra uppgifter som är av betydelse för konkursutredningen. Erfarenheten är att huvuddelen av gäldenärerna känner en viss nervositet över att inställa sig vid tingsrätten för avlägga ed inför en domare. Projektgruppen tar överhuvudtaget inte upp denna aspekt och vilken betydelse ett avskaffande av edgången kan ha, när det gäller de uppgifter som gäldenären ska lämna till förvaltaren. Ackordscentralens uppfattning är att ett skriftligt intygande inte har samma preventiva effekt som att avlägga ed vid tingsrätten. I ett icke obetydligt antal konkurser kan man dock utgå från att gäldenären kommer lämna korrekta uppgifter utan att det finns ett påtryckningsmedel i form av ett edgångssammanträde vid tingsrätten. För övriga gäldenärer kan den preventiva effekten, enligt förslaget, uppnås genom att förvaltaren begär att gäldenären ska avlägga ed vid tingsrätten. Det finns dock ett dilemma beträffande denna möjlighet, vilket inte ska underskattas. För att konkursavvecklingen ska bli så gynnsam som möjligt för borgenärerna krävs det ett visst samarbete mellan gäldenären och förvaltaren. Ett sådant samarbete kan försvåras om förvaltaren begär att gäldenären ska avlägga ed vid tingsrätten, när denne samtidigt vet att en sådan edgång inte är obligatorisk. Förvaltaren måste ta ställning till denna fråga tidigt i konkursen vid tidpunkt då samarbetet med gäldenären många gånger är viktigt för att kunna avveckla konkursboet på ett gynnsamt sätt. Om förvaltaren då begär att gäldenären ska avlägga ed vid tingsrätten, finns det risk för att denne känner sig misstänkliggjord och att det kan få en negativ inverkan på samarbetet.

Efter en sammanvägning av de omständigheter som talar för respektive emot ett avskaffande av det obligatoriska edgångssammanträdet, är Ackordscentralen tveksam till förslaget.

4.5.2 Tvångsåtgärder

Enligt förslaget ska tvångsåtgärder även fortsättningsvis beslutas av domstol. När det gäller reseförbud ska förvaltaren kunna medge gäldenären undantag från reseförbudet.

Ackordscentralen delar förslaget att tvångsåtgärder ska beslutas av domstol. Vidare har Ackordscentralen ingen erinran mot att förvaltaren kan medge gäldenären rätt att resa utomlands före bouppteckningens bekräftande. Inom parentes kan man dock ställa sig frågan om reseförbudet överhuvudtaget fyller någon funktion, eftersom det inte finns någon kontroll vid gränserna. Erfarenheten visar att det i huvudsak är seriösa gäldenärer som begär tillstånd att resa utomlands medan övriga gör det utan att ställa frågan.

5.5 Utseende och entledigande av förvaltare, utseende av granskningsman, rådgivare och förlikningsman

Projektgruppen föreslår inga andra förändringar i förhållandet till vad som gäller i dag än att Kronofogden ska vara behörig att fatta beslut om förordnande och arvode till granskningsman samt att det inte längre ska vara möjligt att utse rådgivare i konkursen.

Ackordscentralen har inga invändningar mot förslaget.

6.3 Anstånd med ingivande av förvaltarberättelse

Enligt förslaget ska Kronofogden pröva förvaltarens begäran om anstånd med förvaltarberättelsen.

Ackordscentralen har inga invändningar mot förslaget.

7.3.2 Beslut om bevakningsförfarande

Konkursförvaltaren ska, enligt förslaget, fatta beslut om bevakningsförvarande i konkursen. Samtidigt ska han bestämma de tider inom vilka bevakningar och anmärkningar ska göras.

Ackordscentralen delar förslaget att förvaltaren är bäst skickad att besluta om bevakningsförfarandet.

7.3.3 Bevakningar

Enligt förslaget ska bevakningshandlingarna ges in direkt till konkursförvaltaren som därefter ska upprätta en bevakningsförteckning.

Förslaget innebär att det ställs krav på förvaltaren att han på lämpligt sätt dokumenterar inkommande post, vilket dock inte synes vara något oöverstigligt krav, för att kunna avgöra om bevakningarna har kommit in inom föreskriven tid.

Bevakningar som kommer in efter den föreskrivna bevakningsfristen torde komma att avvisas av förvaltaren. I praktiken innebär ett beslut om att avvisa en för sent inkommen bevakning att borgenären ger in en efterbevakning. Effekten av detta kommer bli en kostnad för borgenären och merarbete för Kronofogden och förvaltaren, dvs. precis som i dag med den skillnaden att merarbetet uppkommer för Kronofogden i stället för tingsrätten. Mot den bakgrunden kan man ställa sig frågan om ett beslut om inom vilken tid bevakningarna ska ske fyller någon reell funktion. Enligt Ackordscentralen borde förvaltaren ges en behörighet att beakta sådana för sent inkomna bevakningar i de fall han inte finner skäl att rikta någon anmärkning mot dem. Om förvaltaren däremot anser att bevakningen är felaktig och borgenären inte accepterar hans ståndpunkt, borde förvaltaren kunna hänskjuta frågan till tingsrätten som en tvistig bevakning.

Vidare borde förvaltaren ges en behörighet att i utdelningsförslaget beakta förskottsutdelningar till borgenärer även om dessa inte har bevakat sina fordringar.

7.3.7 Tvister i anledning av bevakade fordringar

Ackordscentralen delar ståndpunkten att tingsrätten även framdeles ska handlägga tvisterna. Vidare tycker Ackordscentralen att det är ett bra förslag att förvaltaren, innan han anmäler de tvistiga bevakningarna till tingsrätten, undersöker möjligheterna att få bevakande borgenär att efterge sin bevakning i de fall där bevakningen saknar grund.

7.3.6 Efterbevakning

Precis som när det gäller bevakningar föreslår projektgruppen att efterbevakningar ska ges in till konkursförvaltaren. Vidare ska Kronofogden överta Domstolverkets

nuvarande roll när det gäller betalning av efterbevakningsavgiften.

Ackordscentralen hänvisar till vad som har anförts ovan under punkten 7.3.3.

8.6.1 Slutredovisning och förvaltningsredogörelse

Ackordscentralen har ingen erinran mot att Kronofogden, som enligt förslaget, ska utlåta sig över slutredovisningen på samma sätt som i dag.

I konsekvens med att den huvudsakliga handläggningen ska flyttas från tingsrätterna till Kronofogden delar Ackordscentralen förslaget, att Kronofogden även ska ta emot och granska förvaltningsredogörelsen.

8.6.2 Arvode

Enligt förslaget ska Kronofogden pröva förvaltarens arvodesyrkande och fastställa arvodet i det fall myndigheten inte har någon erinran mot det. Om Kronofogden inte vill fastställa arvodet ska den hänskjuta frågan till tingsrätten tillsammans med ett yttrande över arvodet.

Ackordscentralens uppfattning är att det är mindre vanligt att TSM motsätter sig det av förvaltaren begärda arvodet. Mot den bakgrunden blir det naturligtvis mer effektivt att låta Kronofogden fatta beslut i dessa ärenden. Eftersom det, enligt förslaget, kommer föreskrivas att tvistiga ärenden om arvodet ska prövas av tingsrätten utan att förvaltaren behöver vidta någon åtgärd för att få till stånd en sådan prövning, anser Ackordscentralen att rätts säkerhetskravet är uppfyllt. Ackordscentralen har därför ingen erinran mot förslaget.

8.6.3 Avskrivning och utdelning

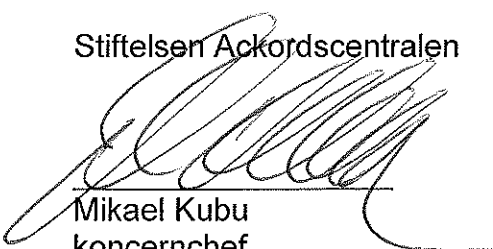
Eftersom Kronofogden ska besluta om arvodet, är det, enligt Ackordscentralen, en naturlig följd att samma myndighet även ska besluta om såväl avskrivning av konkursen som fastställande av utdelningsförslaget. Ackordscentralen delar även förslaget att om invändningar framställs mot utdelningsförslaget eller om tingsrätten ska pröva arvodet till förvaltaren, ska tingsrätten precis som idag pröva arvodet och fastställandet av utdelningsförslaget.

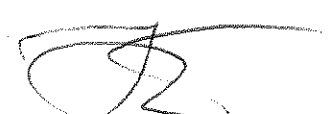
9.10 Konkurskostnader och avgifter

Ackordscentralen har inga invändningar mot att Kronofogden övertar Domstolsverkets roll när det gäller hanteringen av diverse avgifter samt utbetalning av förskottsarvode och slutligt arvode i sådana avskrivningskonkurser där staten ska stå för detta.

Som ovan

Stiftelsen Ackordscentralen

Mikael Kubu
koncernchef

Hans Ödén
föredragande